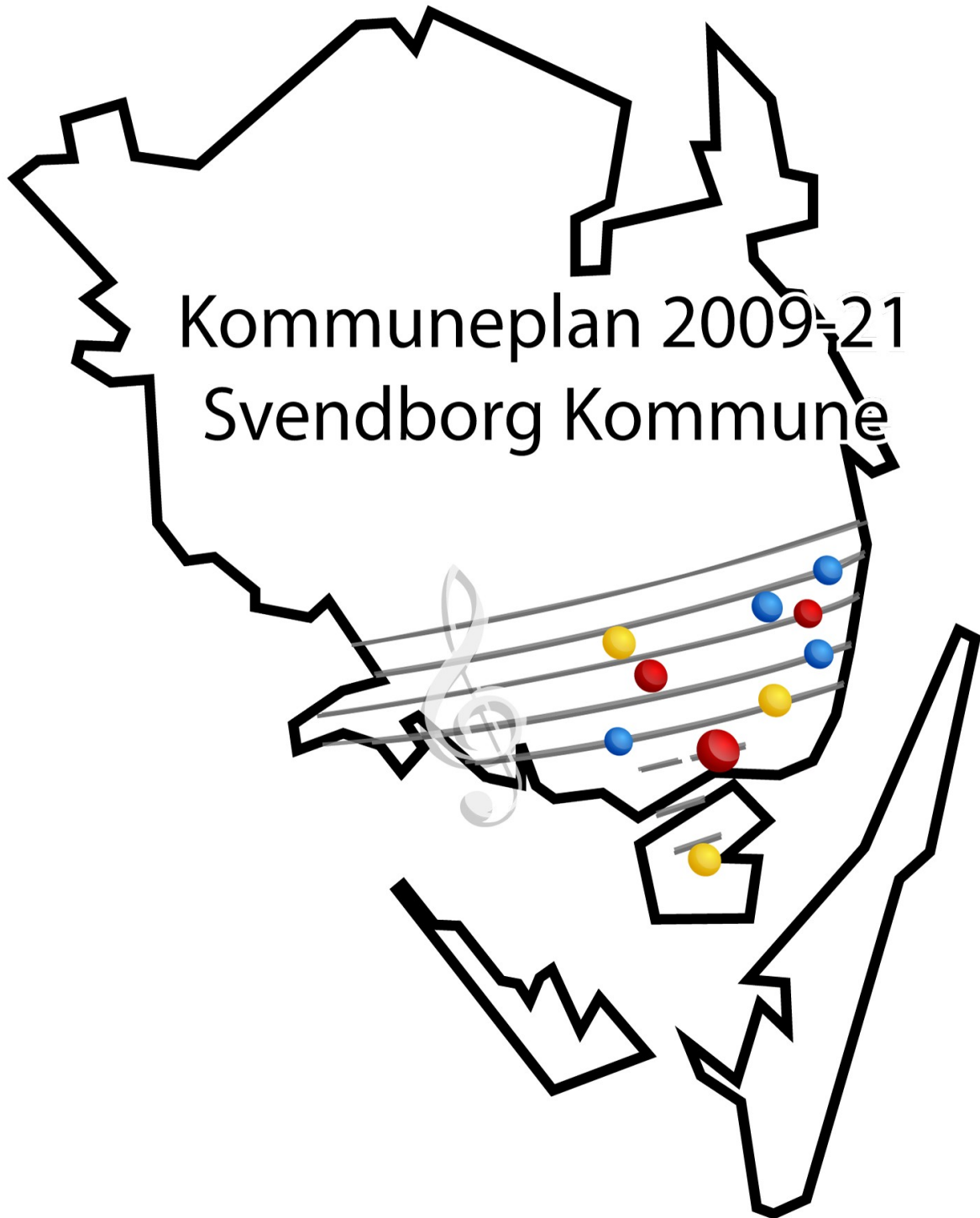

Svendborg
Kommune

Kommuneplan 2009-21 Svendborg Kommune

Se kommuneplanen på
www.svendborg.dk/kommuneplan

Indholdsfortegnelse

Anvendelse af vandområder og grundvand	1/25
<u>Grundvand</u>	2/25
Mål.....	3/25
Baggrund.....	4/25
Strategi og indsats.....	6/25
Retningslinjer.....	7/25
<u>Fiskeri og akvakultur</u>	10/25
Mål.....	11/25
Baggrund.....	12/25
Strategi og indsats.....	14/25
Retningslinjer.....	15/25
<u>Badeinteresser</u>	16/25
Mål.....	17/25
Baggrund.....	18/25
Strategi og indsats.....	19/25
Retningslinjer.....	20/25
<u>Sejlads</u>	21/25
Mål.....	22/25
Baggrund.....	23/25
Strategi og indsats.....	24/25
Retningslinjer.....	25/25

Anvendelse af vandområder og grundvand

Vandområder omfatter vandløb, søer og kystvande.

Kommuneplanen skal fastsætte retningslinjer for anvendelsen af søer, vandløb og kystvande. Anvendelsen af vandområderne omfatter rekreativ anvendelse som badning, sejlsads og fiskeri.

Kommuneplanen skal også varetage fiskeriets erhvervsinteresser og samtidigt tage hensyn til natur, miljø, kulturarv samt ønsket om udvikling i landdistrikterne.

Målsætning for vandkvaliteten i vandområderne (vandløb, søer, kystnære havområder) og grundvandet vil blive fastlagt i [Statens kommende vandplaner](#), der forventes fremlagt i forslag inden udgangen af 2009. Når vandplanerne træder i kraft, vil de være bindende for myndighederne herunder også for kommuneplanlægningen.

Indtil Statens vandplaner er vedtaget, skal kommunerne administrere i overensstemmelse med regionplanernes mål og retningslinjer for vandkvaliteten, der nu har retsvirkning som landsplandirektiv.

Om Statens vandplaner og kommunale handleplaner

Inden for et år fra at [Statens vandplaner](#) er vedtaget skal kommunerne udarbejde handleplaner, hvoraf det skal fremgå, hvad der konkret skal ske inden for kommunens geografiske område, for at målene i statens vandplaner nås. Det bliver herefter også kommunens ansvar at føre handleplanerne ud i livet gennem forskellige tiltag.

Danmark er i medfør af EU's vandrammedirektiv forpligtet til generelt at opnå en god økologisk tilstand i vandløb, søer og kystvande samt en kvantitativ og god kemisk tilstand i grundvandet inden udgangen af 2015. EU's vandrammedirektiv er overført til dansk lovgivning gennem Miljømålsloven, der beskriver den arbejds- og planlægningsproces, som skal gennemføres for at nå målet.

Der er ofte en tæt sammenhæng mellem anvendelsen af et vandområde og mulighederne for at nå og fastholde de opstillede mål for vandkvaliteten. Derfor skal kommuneplanens retningslinjer for anvendelsen af vandløb, søer, kystvande og grundvand fungere tæt sammen med de statslige vandplaner og de opfølgende kommunale handleplaner.

Kommunerne har ansvaret for vandforsyningen. Svendborg Kommune har derfor i kommuneplanen medtaget overordnede retningslinjer for beskyttelse og udnyttelse af grundvandet i relation til drikkevandsforsyning.

For øvrige forhold henvises til regionplanens retningslinjer, der vil være gældende indtil vedtagelsen af [de statslige vandplaner](#) og kommunens handleplaner.

Anvendelse af vandløb, søer, kystvande og grundvand deles op i følgende fire temaer:

- [Grundvand](#)
- [Fiskeri og akvakultur](#)
- [Badeinteresser](#)
- [Sejlsads](#)

Grundvand

Rent drikkevand er en selvfølge for de fleste borgere i Danmark. Vi har i dag et velfungerende net af almene vandværker, der leverer rent drikkevand ud fra grundvand, der som oftest kun bliver iltet og filtreret. Andre får drikkevand fra deres egen brønd eller boring. Her bliver vandet typisk ikke behandlet før det bruges.

Denne situation er ikke en selvfølge – det er ganske usædvanligt at vandværkerne i Danmark kan hente rent drikkevand direkte op fra grundvandet. Store dele af EU er afhængig af overfladevand fra floder og søer. Dette vand skal renses gennem mange og komplicerede processer, inden det kan anvendes som drikkevand.

Kommunerne er myndighed på grundvandsområdet. Det er kommunen, der giver tilladelser til indvinding af grundvand til drikkevand, industriformål og markvanding.

Grundvandet er også med til at sikre vand til vådområder, kilder og vandløb. Grundvandets kvalitet og mængde har derfor også betydning for naturværdierne.

Mål

Det er Byrådets mål, at:

- det nuværende og fremtidige behov for tilstrækkelig og kvalitetsmæssig tilfredsstillende vandforsyning af borgerne og erhvervsliv (jordbrug, industri m.v.) sikres med respekt for målene for natur og overfladevand.
- drikkevandsforsyningen baseres på rent grundvand uden behov for videregående vandbehandling.

Baggrund

Statens rolle

Staten er overordnet planmyndighed på vandområdet. Staten udarbejder [vandplaner](#), der angiver mål og retningslinjer for beskyttelsen af grundvand, vandløb, søer og havet. I vandplanen vil grundvandet blive beskyttet, fordi det leverer vand til vandløb, søer, vandafhængige naturtyper og havet. De statslige vandplaner sikrer ikke grundvandet som drikkevandsressource hvad angår kemisk tilstand, men kun om der er vand nok til drikkevand (kvantitativ tilstand). Det skal de [kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse](#) tage sig af. Dog er der i vandplanerne retningslinjer for drikkevandsbeskyttelse.

Staten udarbejder også Natura 2000-planer, der skal sikre, at naturen i Danmark bevares og udvikles. Da mange naturtyper er afhængige af vand, vil disse planer også have indflydelse på, hvor og hvor meget grundvand der kan indvindes til vandforsyningsformål.

Kommunernes rolle

Kommunerne har til opgave at udarbejde indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. Planerne skal indeholde en detaljeret opgørelse af behovet for beskyttelse af grundvandet, og der skal endvidere være retningslinjer og tidsplan for myndighedernes indsats.

Lovgivning

Ifølge Vandforsyningslovens §§ 13 og 13a skal kommunerne udarbejde en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse og efter § 14 en Vandforsyningsplan.

Grundlaget for indsatsplanerne er en grundvandskortlægning, som Staten udfører. Denne grundvandskortlægning anvender Staten endvidere til at fastlægge grænserne for "Områder med særlige drikkevandsinteresser" (OSD).

Definitioner

Områder med særlige drikkevandsinteresser: Områder, hvor regnvandet siver ned og danner grundvand, der indvindes til større og mindre vandforsyninger af regional betydning, eller som kan få regional betydning i fremtiden.

Områder med drikkevandsinteresser: Områder uden for områder med særlige drikkevandsinteresser, som har eller kan have betydning for mindre vandværker og erhverv.

Områder med begrænsede drikkevandsinteresser: Områder, hvor grundvandet som følge af de geologiske forhold kun kan udnyttes i begrænset udstrækning, eller hvor grundvandet er af en kvalitet, der kun gør det anvendeligt til vandforsyning i begrænset omfang

Beskyttelsesområder: Beskyttelsesområder med en radius på 300 m omkring vandværkers indvindingsboringer. Inden for dette område er det forbudt at indrette nedsivningsanlæg eller forårsage andre udledninger af stoffer, der kan forurene grundvandet. Nedgravede olietanke og jordvarmeanlæg kan placeres indtil 50 m fra almene vandforsyningsboringer.

- Områder med drikkevandsinteresser
- Områder med begrænset drikkevandsinteresser
- Områder med særlige drikkevandsinteresser

Kommunerne skal også udarbejde en vandforsyningsplan. Heri fastlægges bl.a. mål og retningslinjer for, hvilke områder de almene vandværker forpligtiger sig til at forsyne med drikkevand.

Sikring af rent grundvand

Skal vi fortsat kunne få vores drikkevand fra grundvandet uden at rense vandet yderligere, skal vi være sikre på, at miljøfremmede stoffer eller nitrat ikke finder ned i grundvandet. Det kan dels ske ved helt at undgå, at disse stoffer bliver spredt på jorden, dels ved at sikre at de stoffer, som vi er nødt til at bruge, kan nedbrydes på jorden eller i jordlagene, inden de når ned til grundvandet.

Afstandskravene for råstofindvinding er harmoniseret med afstandskravene for spildevandsanlæg, idet råstofindvinding primært kan være en trussel mod grundvandskvaliteten pga. mikroorganismer. Der kan endvidere være risiko for spild af forskellige oliestoffer fra entreprenørmaskinerne. Gravning af rødbrændende ler er normalt ikke en trussel mod grundvandet, idet der typisk kun fjernes den øverste meter ler.

Strategi og indsats

Byrådet ønsker at beskytte grundvandet mod både forurening og overudnyttelse.

For at sikre rent grundvand – også til fremtidige nye borer – vurderer Byrådet, at der er behov for at fastlægge overordnede mål og retningslinjer for beskyttelse af grundvandet som drikkevandsressource, og at det mest hensigtsmæssigt kan ske i kommuneplanen. Det skyldes som beskrevet under baggrund, at de kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelsen kun omfatter de områder, hvor der bliver indvundet vand i dag.

Slam

Svendborg Kommunes rensningsanlæg producerer slam med et højt indhold af bl.a. næringsstoffer. Hvis slammet overholder en række krav, der er fastsat i slambekendtgørelsen, kan det bringes ud på landbrugsjord. Slammet kan være gunstigt for landbrugsjorder, men slammet kan, ud over nyttige stoffer, også indeholde spor af miljøfremmede stoffer, f.eks. tungmetaller, plasticblødgørere, hormon-lignende stoffer og medicinrester.

Desværre kendes størrelsen af den risiko, som udbringningen af slam udgør over for grundvandet, ikke. Svendborg Kommune råder derfor til, at der ikke indgås aftaler om udspredning af slam inden for de almene vandværkers indvindingsoplande.

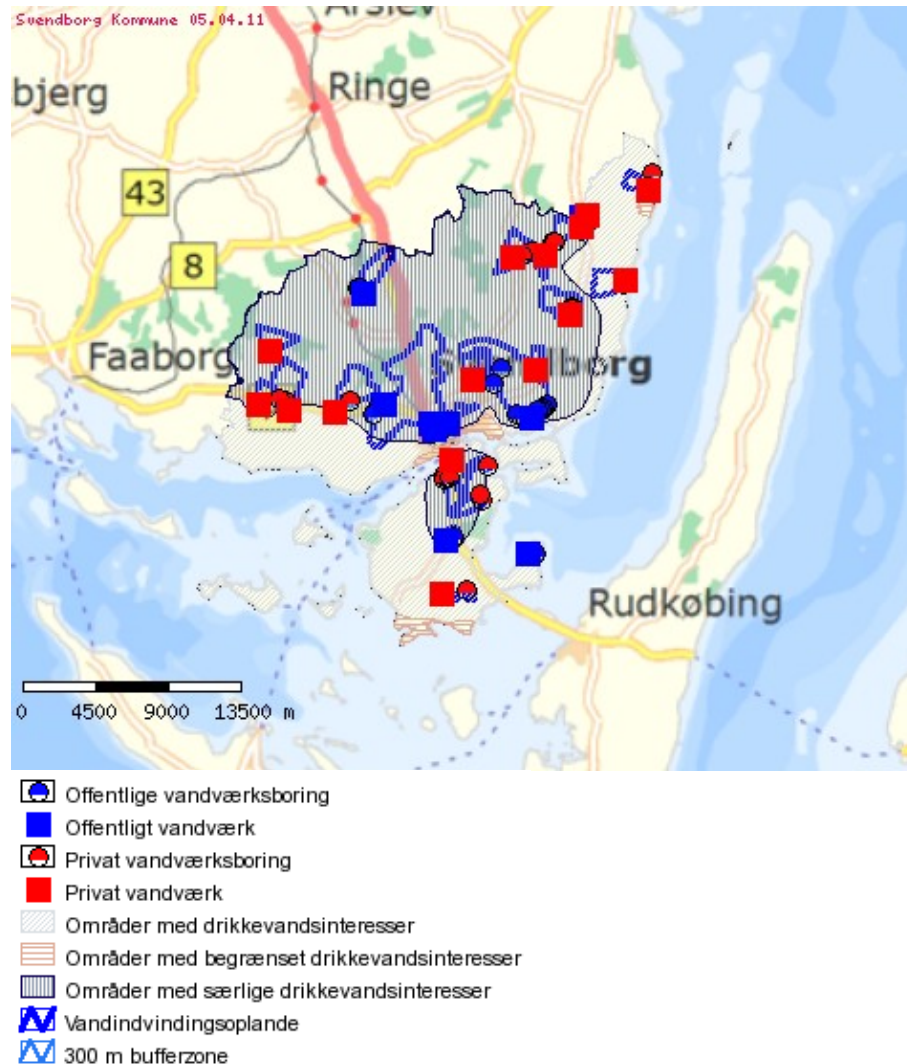
Retningslinjer

Lovgrundlag

Retningslinjer for grundvandsbeskyttelse er fastsat i medfør af [Planlovens § 11 b, stk. 2](#).

På kortet er vist drikkevandsinteresser, indvindingsoplande, vandværker og vandværksboringer samt 300 meter bufferzoner for drikkevandsboringer.

Områder med særlige drikkevandsinteresser og Områder med drikkevandsinteresser udpeges af staten. Kravene til beskyttelsesniveauet fastlægges i [de statslige vandplaner](#).

Placering af nye grundvandsboringer

- Nye boringer til almen vandforsyning skal så vidt muligt placeres opstrøms byområder og andre forureningskilder, så boringerne ikke udsættes for forureningsrisiko. De til enhver tid gældende vejledende afstandskrav* skal opfyldes. Derudover skal der tages højde for mulige fladeforureninger med nitrat og pesticider. Tilladelsesmyndigheden kan i særlige tilfælde og efter en konkret vurdering af forureningsrisikoen tillade afvigelse fra denne bestemmelse.
- Boringer og brønde til indvinding af grundvand må ikke uden forudgående godkendelse fra kommunalbestyrelsen placeres inden for en afstand af 300 m fra forurenede grunde, der er registreret efter lov om forurennet jord.

Fortolkningsbidrag

*De vejledende afstandskrav fremgår af Dansk Ingeniørforenings norm for almene vandforsyningsanlæg, DS 442.

Grundvandsbeskyttelse og placering af forurenende aktiviteter

- Der må normalt ikke etableres anlæg for nedsivning af spildevand med større kapacitet end 30 PE (personækvivalenter) inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og inden for indvindingsoplande til vandværker, der ligger udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser. Det anbefales tilsvarende, at disse områder friholdes for individuel nedsivning i landsbysamfund, hvor den samlede nedsivning bliver større end 30 PE.

De vejledende afstandskrav fremgår af Dansk Ingeniørforenings norm for almene vandforsyningsanlæg (pr. 1. januar 2009 er det DS 442).

Det skal bemærkes, at 300 m beskyttelsesområder for vandværksboringer og indvindingsoplande til vandværkerne løbende ændres med etablering og sløjfning af boringer og med størrelsen af indvindingen. Et 300 m beskyttelsesområde og et indvindingsopland kan således også helt bortfalde, eller nye kan komme til. De aktuelle beskyttelsesområder og indvindingsoplande kan ses på Svendborg Kommunes hjemmeside.

Indvinding af grundvand og overfladevand til vandingsformål

- I de områder, hvor vandressourcerne ikke er tilstrækkelige til alle vandingsformål, skal anvendelsen prioriteres således:

1. Vanding af frugt og bærplantager inden for 10 km fra kysten.
2. Vanding af gartneriafgrøder på friland, samt frugt og bærplantager mere end 10 km fra kysten.
3. Vanding af almindelige landbrugsafgrøder, samt vanding i skovbrug.

Hvor der er begrænsede vandmængder til rådighed, skal de reserveres til udvidelse af eksisterende tilladelser til vanding i væksthuse og gartneriafgrøder på friland.

- I Svendborg Kommune nord for Svendborg Sund tillader grundvandsressourcens størrelse ikke etablering af nye indvindinger til vanding større end 3.000 m³/år, og der må alene anvendes vand til vanding af frugt og bærplantager inden for 10 km fra kysten, samt gartneriafgrøder på friland, se også kortet.

I særlige tilfælde, hvor det er af underordnet betydning, kan denne retningslinie efter en konkret vurdering fraviges.

På kortet er vist muligheder for vandindvinding.

- Nye tilladelser til gartnerivanding
- Udvidet tilladelse til gartnerivanding
- Ingen nye tilladelse til vanding
- Nye tilladelser til vanding

Mulighed for at give nye tilladelser til indvinding af grundvand

- I en række områder kan der normalt ikke gives nye tilladelser til indvinding af grundvand til vanding, se kortet. Disse begrænsninger gælder også indvindinger mindre end 3.000 m³/år.
- I nogle områder er der afsat en vandmængde til udvidelse af eksisterende tilladelser til vanding af frugt- og bærplantager samt gartneriafgrøder på friland, se kortet.
- I andre områder er der afsat en vandmængde til både udvidelse af eksisterende tilladelser og til nye tilladelser til indvinding til frugt- og bærplantager samt gartneriafgrøder på friland, se kortet.
- I de resterende områder er der afsat en vandmængde til udvidelse af eksisterende tilladelser og nye tilladelser til alle vandingsformål, se kortet.
- I en del kystnære områder er der ikke afsat nogen bestemt vandmængde. Her må en eventuel tilladelse bero på en konkret vurdering af indvindingsmulighederne.

Indvinding fra ferske vandområder

- Indvinding fra gravede bassiner kan normalt kun tillades, når bassinerne ikke står i direkte forbindelse med andre vandområder, og såfremt påvirkningen på andre vandområder kan sammenlignes med påvirkning fra grundvandsindvinding. Eventuelle indvindinger behandles som grundvandsindvindinger.

Indvinding af grundvand og hensyn til natur og kulturarv

I afsnit om [beskyttet natur](#) og [kulturarv](#) er medtaget retningslinjer, der har betydning for vandindvinding.

Indvinding af vand til varmeudvinding og køleformål

- Indvinding af vand til varmeudvinding og køleformål bør ikke være vandressourceforbrugende og må normalt ikke påvirke vandføringen i vandløb samt vandudskiftning og vandstand i vådområder i øvrigt i sommerperioden. Grundvand skal derfor efter varmeafgivelsen/varmeoptagelsen normalt ledes tilbage til det jordlag, hvorfra det indvindes.
- Indvinding til varmeudvinding og køleformål må ikke virke begrænsende for eksisterende eller fremtidige indvindinger til andre formål.
- Grundvandskøleanlæg må normalt ikke etableres inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandværker uden for disse. Anlæg skal endvidere placeres, så der ikke sker en temperaturpåvirkning af indvindingsanlæg.

Det skal bemærkes, at indvindingsoplande til vandværkerne løbende ændres med størrelsen af indvindingen. Et indvindingsopland kan således også helt bortfalde, hvis indvindingen ophører.

Råstofindvinding

- Råstofgravning må normalt ikke finde sted nærmere end 300 meter fra almene vandforsyningsboringer og 75 meter fra enkeltanlæg, der skal levere vand af drikkevandskvalitet.
- Indvinding af råstof under grundvandsspejlet prioriteres på linie med vandindvinding til vanding af kystnære bær og frugtplantager.

Indvinding af råstof under grundvandsspejlet virker som vandindvinding. Indvindingerne behandles derfor efter samme retningslinier som indvinding til vanding.

Fiskeri og akvakultur

Kommuneplanen skal varetage fiskeriets erhvervsinteresser og samtidigt tage hensyn til natur, miljø, kulturarv samt ønsket om udvikling i landdistrikterne.

Fiskeri og akvakultur rummer det primære fiskeri, forskellige akvakulturer og rekreativt fiskeri.

Mål

Det er Byrådets mål, at:

- der skal være et alsidigt og miljømæssigt bæredygtigt fiskeri i havet omkring Svendborg Kommune til gavn for erhvervsfiskeriet, bierhvervsfiskeriet og det rekreative fiskeri for både borgere og turister,
- produktion af skaldyr i opdrætsanlæg udvikles, uden at det belaster vandmiljøet, naturinteresser eller rekreative interesser.

Baggrund

Statslige interesser

De statslige interesser i kommuneplanlægningen er samlet i [Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen – 2009, Miljøministeriet 2006](#).

Staten ønsker, at udviklingsmulighederne for de mindre fiskerihavne sikres som grundlag for at kunne opretholde et bæredygtigt kystfiskeri og for at kunne bevare en traditionel erhvervskultur, lokale beskæftigelsesmuligheder og forsyning med friske fødevarer af høj kvalitet. Staten ønsker ligeledes at fremme udviklingsmulighederne for akvakulturanlæg, samtidig med at miljøbelastningen minimeres.

Erhvervsfiskeri og havne

Fiskeriet i Svendborg drives i dag primært som bierhverv.

Der er sparsomme havnefaciliteter for erhvervsfiskeri i Lundeberg og [Svendborg Havn](#).

Det kystnære erhvervsfiskeri har i de seneste år været i tilbagegang og er i dag meget begrænset i Svendborgs farvande, idet fiskebestanden er meget lille.

Ifølge data fra Fiskeridirektoratet blev der i år 2008 landet 50 ton fisk og skaldyr i Svendborg Kommune mod 209 ton i 2000. Fangsten i 2008 havde en værdi af godt 1.1 mio. kr. Fiskene landes primært i Lundeberg, en mindre del i Svendborg og små mængder på Hjortø og Thurø samt i Troense, Rantzausminde og på Vemmenæs.

Hovedfangsten i Lundeberg er rødspætte, ising, torsk og ål. I Svendborg by landes også en del rejer. På øerne er hovedfangsten ål.

Akvakulturer

Havbrugsdrift medfører øget forureningsbelastning (næringsstoffer, organisk materiale og medicinrester) af kystvandene og kan i nærområdet betyde øget risiko for udvikling af iltsvind i bundvandet.

Der er ingen dambrug, saltvandsdambrug eller havbrug i Svendborg Kommunes vandløb eller farvande.

I Lunkebugten findes et opdrætsanlæg til muslinger. Her produceres blåmuslinger på liner ophængt i vandet. Muslingerne lever af havets naturlige indhold af alger, som de filtrerer fra vandet. Når muslingerne høstes, bliver der samtidig fjernet næringsstoffer fra havet til gavn for miljøet. Hvis der ikke er tilstrækkelig med strøm i området, kan der dog forekomme en ophobning af biologisk materiale på bunden under linerne, og bundmiljøet kan herved blive negativt påvirket.

"Linemuslinger" er i tråd med Svendborg Kommune som [Cittaslow-kommune](#), der bl.a. handler om at producere lokale fødevarer af høj kvalitet på et bæredygtigt grundlag.

Definitioner

- Opdrætsanlæg er anlæg til opdræt af skaldyr i havet uden tilførsel af foder.
- Havbrug er anlæg (netbure og lignende) i havet til opdræt af fisk, hvor der tilføres foder.
- Saltvandsdambrug er anlæg på land til opdræt af fisk og skaldyr, der er baseret på indpumpning af saltvand fra havet, og hvor der tilføres foder.
- Dambrug er anlæg til opdræt af fisk ved vandløb.
- Akvakultur er opdræt af fisk og skaldyr ved vandløb, i søer og i havet.

Rekreativt fiskeri

Ejeren af bredden har fiskeretten i vandløb og søer. Fiskeretten kan dog være givet/udlejet til andre, for eksempel til private eller til en sportsfiskerforening. Medlemskab af Svendborg Sportsfiskerforening giver således adgang til fiskeri på i alt 10 kilometer fiskevand i Stokkebækken og Syltemade Å.

For at sikre adgang til naturen og rekreative muligheder for borgere og turister har Svendborg Kommune frigivet fiskeretten til offentligheden i de søer, hvor kommunen har fiskeret. Det drejer sig om en del af Ollerup

Sø samt de to søer ved henholdsvis Stevneskov og Stevnehus i Svendborg bys østlige del.

I to søer i grusgravsområdet syd for Øster Skerninge er der etableret "put and take" fiskeri. Søerne er på henholdsvis 4 og 13 hektar. Her lever flere naturligt hjemmehørende fiskearter, men der er også udsat mere eksotiske fisk som regnbueørred, malle, karpe og stør.

Fiskeri i saltvand er frit for alle.

Svendborg Kommune deltager sammen med de øvrige kommuner på Fyn og øer i [projektet "Havørred Fyn"](#), der er et miljø- og erhvervsprojekt, der sigter mod at tiltrække lystfiskere fra hele Europa. Projektet består af tre dele: Fiskeudsætninger, vandløbsrestaurering og markedsføring. Tiltagene er med til at profilere Svendborg og Fyn som en spændende turistdestination, en grøn ø og et havørredfiskeri i særklasse.

"Havørred Fyn" projektet har skabt omsætning og arbejdspladser i kystområderne, især forår og efterår, hvor antallet af turister ellers er lavt. Projektet bidrager ifølge en evaluering af projektet fra 2008 med en årlig omsætning på 38 mio. kroner på Fyn, Ærø og Langeland.

Strategi og indsats

Erhvervsfiskeri

Byrådet ønsker, at tilstanden i havområderne bliver så god, at der igen bliver grundlag for et bæredygtigt fiskeri også efter bundlevende fisk.

Eksisterende havnefaciliteter for erhvervs- og fritidsfiskeri skal så vidt muligt bevares.

Akvakulturer

Byrådet vurderer, at der ikke bør etableres dambrug i vandløbene i Svendborg Kommune af hensyn til vandløbskvaliteten.

Ved lokalisering af havbrug skal der tages udgangspunkt i kortbilaget til Fødevareministeriets havbrugsrapport ([se vejledning nr. 9163 af 31. marts 2006 om godkendelse af saltvandsbaseret fiskeopdræt](#)). Der kan ikke etableres anlæg inden for Det Sydfynske Øhav, omkring Thurø Rev og Vresen samt andre mindre områder.

Havbrug eller saltvandsbaserede indpumpnings-anlæg kan etableres, hvor en konkret vurdering viser, at produktionen kan foregå uden at påvirke omgivelserne negativt.

Byrådet vurderer dog, at der næppe vil blive etableret traditionelle havbrug i kommunens farvande. Driftsformen har svært ved at opfylde miljølovgivningens krav om en minimal påvirkning i kommunens lavvandede og sårbare farvande.

Opdrætsanlæg for skaldyr kan eventuelt udvides, såfremt det kan sikres, at det ikke belaster havmiljøet.

Rekreativt fiskeri

Byrådet ønsker at støtte de rekreative interesser i fiskeri og turisterhverv. Svendborg Kommune vil fortsat deltage i og videreudvikle [projektet "Havørred Fyn"](#) sammen med de øvrige kommuner på Fyn og Øer.

Retningslinjer

Lovgrundlag

Retningslinjer for anvendelse af vandløb, søer og kystvande er fastsat i medfør af [Planlovens § 11 a. stk. 1 nr. 17](#).

Lokalisering af havbrug

- Ved lokalisering af havbrug skal der tages udgangspunkt i kortbilaget til Fødevareministeriets havbrugsrapport. Havbrug eller saltvandsbaserede indpumpningsanlæg kan etableres eller udvides, hvor en konkret vurdering viser, at produktionen alene, eventuelt i kombination med andre kilder, kan foregå, uden at omgivelserne belastes. Belastningen af omgivelserne må ikke være uforenelig med hensynet til det pågældende vandområdes kvalitetsmålsætninger og ikke bidrage til en generel forringelse af tilstanden af det pågældende vandområde eller de tilstødende vandområder.

Badeinteresser

Mange af kommunens kyster er velegnet til badning og udgør udflugtsmål af stor rekreativ værdi, såvel for lokalbefolkning som for turisterhvervet.

Mål

Det er Byrådets mål, at:

- den hygiejniske vandkvalitet skal være så god, at anvendelsen af vandløb, søer og kystvande ikke indebærer sundhedsrisici.
- badestrandene i Svendborg Kommune skal have en høj standard med hensyn til vandkvalitet, sikkerhed, adgangsforhold og parkering.
- Svendborg Kommune skal fortsat have Blå Flag-strande.
- badeforbuddet ved udløbet af Syltemade Å skal ophæves.

Baggrund

Statslige interesser

De statslige interesser i kommuneplanlægningen er samlet i [Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen – 2009, Miljøministeriet 2006](#).

Det er Statens mål, at badevandskvaliteten bliver forbedret på de steder, hvor den er påvirket af udledninger af spildevand fra renseanlæg, overløb og spredt bebyggelse.

Kommunen kontrollerer kvaliteten af badevandet

I Regionplan 2005– er ca. 32 km kyststrækning i Svendborg Kommune udpeget som badeområde.

Svendborg Kommune kontrollerer jævnligt badevandskvaliteten i perioden 1. juni til 1. oktober på de udpegede strande. Hvis der konstateres høje koncentrationer af bakterier, og forureningen ikke straks kan standses, vil badning blive frarådet ved skiltning.

Badevandskvaliteten er generelt god i Svendborg Kommune. Der er dog forbud mod badning ved udløbet af Syltemade Å vest for Ballen. Badeforbuddet skyldes udledninger af spildevand til åen.

Blå Flag–strande og badefaciliteter i Svendborg

Svendborg Kommune har i 2009 fem Blå Flag–strande. Det drejer sig om strandene ved Ballen, Valdemars Slot, Smørmosen, Christiansminde og Lundeborg. Flagene er bevis på, at strandene opfylder Blå Flag–kampagnens strenge krav. Det handler om at sikre et rent hav– og kystmiljø og strandenes generelle sikkerhed, service og kvalitet til gavn for de besøgende. Der skal søges om at opnå Blå Flag–status hvert år gennem Friluftsrådet.

Blå Flag strandene er udvalgt ud fra badevandets og kystens kvalitet samt lokale faciliteter, og således at der er opnået en ligelig geografisk fordeling i kommunen.

Udover Blå Flag–strandene er der en række kommunale og offentlige badestrande. De har alle forskellige faciliteter som for eksempel parkeringsforhold, redningskranse, toiletter, information, bålplads osv.

På flere af de kommunale strande er der også opsat badebroer. Ved Christiansminde Strand og Øreodden står permanente badebroer, og ved Langemarken syd for Vester Skerninge, Klintholm Strand og Lundeborg Strand opstilles sommerbroer i badesæsonen.

Kort over kommunens badestrande og badefaciliteter er vist i [afsnit om rekreative interesser](#).

Strategi og indsats

Svendborg Kommune har på baggrund af den nye bekendtgørelse om badevand og badeområder (nr. 165 af 23. februar 2009) justeret regionplanens udpegninger. Kommunen har lagt vægt på, at de udpegede strande er gode badestrande med rent badevand og gode omkringliggende faciliteter som f.eks. parkeringspladser, toilet, affaldsindsamling og badebroer. Strandene ved Nørreskov og Vemmenæs på Tåsinge samt strandene på Drejød og ved Grasten på Thurø er taget ud af udpegningen. Stranden ved Øreodden er taget med.

Byrådet ønsker at opretholde Blå Flag-status på de fem nuværende strande.

Ved udløbet af Syltemade Å vest for Ballen Havn er der som det eneste sted i Svendborg forbud mod badning. Når tiltagene for en forbedret spildevandsrensning i det åbne land, jf. [Svendborg Kommunes Spildevandsplan 2008–12](#) er gennemført, forventer kommunen, at forbuddet vil blive ophævet.

Svendborg Byråd ønsker, at de bedste badestrande i kommunen skal have sikre og komfortable badebroer. De nuværende badebroer er af varierende standard og skal derfor renoveres de kommende år, så de bliver sikre og komfortable og give gode badeoplevelser. De kommunale broer er alle opstillet, hvor der er gode adgangs- og parkeringsforhold.

På nogle af de kommunale strande har private opstillet badebroer med offentlig adgang. Det gælder ud for strandene ved Smørmosen, Ballen, Revsøre, Stokkebæk og Åbyskov.

Strandrensningsplan og beredskab ved miljøuheld

I tilfælde af olie- og kemikaliefurening har kommunerne ansvaret for at rense strande og bekæmpe forurening i havne (lovbekendtgørelse nr. 1073 af 20. oktober 2008 om beskyttelse af havmiljøet).

Farvandet omkring Svendborg Kommune er stærkt befærdet med risiko for forurening af strandene i forbindelse med et udslip af f.eks. olie eller kemikalier fra skibene. Svendborg Kommune har udarbejdet en strandrensningsplan for indsatsen ved risiko for forurening af strande og havne og i forbindelse med en forurening af strande og havne. Planen indebærer bl.a., at badestrande og naturområder så vidt muligt søges friholdt for forurening, ved f.eks. at olie ledes ind på kysten til opsamling på de mest robuste strækninger.

Svendborg Kommune har et beredskab, der træder i funktion i forbindelse med/risiko for forureninger af strande og havne.

Retningslinjer

Lovgrundlag

Retningslinjer for anvendelse af vandløb, søer og kystvande er fastsat i medfør af [Planlovens § 11 a. stk. 1 nr. 17.](#)

De udpegede badeområder fremgår af kortet.

 Badeområder

Målsætning for kvaliteten af badeområder

- Ved de udpegede badeområder, og i vandområder, hvor der almindeligvis foregår anden rekreativ udnyttelse, såsom surfing samt roning, dykning mv., bør vandkvaliteten kunne leve op til badevandsdirektivets skærpede krav. Langs kysterne i øvrigt skal der være en hygiejnisk vandkvalitet svarende til badevand. Dette gælder dog ikke vandområder tæt ved erhvervshavne, åudløb m.v.
- Belastningen af badevandet fra regnvandsbetingede spildevandsudløb skal løbende minimeres.

Sejlads

Friluftsmulighederne til søs er særdeles gode i Svendborg Kommune med lukkede og lavvandede farvande i Det Sydfynske Øhav og mere eksponerede kyster ved Storebælt. Dette giver gode betingelser for mange typer søsport fra forskellige typer sejlsport, sejlads med motorbåde og havkajakker.

Stigningen i den rekreative udnyttelse af farvandene omkring Svendborg Kommune kan forringe sårbare naturområder og de forskellige rekreative aktiviteter kan være uforenelige. Dette beskrives nærmere i [afsnit om rekreative interesser](#).

Se i øvrigt også afsnittet om [lystbådehavne](#).

Mål

Det er Byrådets mål, at:

- befolkningen sikres god adgang til sejlads på havområdet, hvor det kan ske på en bæredygtig måde, så naturværdierne ikke forringes.
- kystvandene ved Svendborg Kommune så vidt muligt forbeholdes rekreative anvendelser, der ikke er til væsentlig ulempe for andre eller for naturværdierne i kystområderne.
- vandløb så vidt muligt friholdes for sejlads.

Baggrund

Sejlads på søer og vandløb

Sejlads på søer og mølledamme er normalt forbeholdt bredejerne.

På Ollerup Sø kan man i begrænset omfang få lov til at sejle med båd uden motor, hvor Svendborg Kommune er bredejer. Tilladelse skal søges hos Svendborg Kommune, Natur og Vand. Af hensyn til fugle- og dyrelivet gives der ikke tilladelse til sejlads i perioden 1. marts – 15. juli.

Det er ikke tilladt at sejle på offentlige vandløb i Svendborg Kommune af hensyn til fugleliv og laksefiskenes muligheder for at gyde. Det fremgår af vandløbsregulativerne. Undtaget er dog de yderste 68 meter af Vejstrup Å og de yderste 200 meter af Syltemade Å, hvor der må sejles i båd uden motor.

Sejlads på havet

På havet (søterritoriet) kan alle færdes frit med få undtagelser.

Naturen i Danmark er generelt robust over for færdsel og ophold, men nogle steder kræves særlige hensyn. Især ynglende og rastende kystfugle er sårbare over for menneskelige aktiviteter. Det drejer sig f.eks. om kystfuglenes ynglelokaliteter samt fødesøgningsområder og "fælde-områder" i Det Sydfynske Øhav, hvor væksten i søsport på lavt vand giver forstyrrelser. Dette beskrives nærmere i [afsnit om rekreative interesser](#).

Havområder med reguleringer af færdslen

I Det Sydfynske Øhav er der – efter reglerne i Jagtloven – oprettet [Sydfynske Øhav Vildtreservat](#). I området er der jagtbegrænsninger og forbud mod brætsejlads i forskelligt omfang i zoner ud fra et kerneområde syd for Tåsinge. I yngleperioden fra den 1. marts til den 15. juli er der også forbud mod færdsel på udvalgte ynglelokaliteter, typisk holme, øer og odder. Det gælder for Skarø Odde, Halen på Hjortø, den nordlige del af Hjelms hoved, samt de to holme Mejllholm og Odden beliggende mellem Hjortø og Skovballe på Tåsinge samt på Lille Odde ved Thurø Rev. På Monnet er der via en fredning fastsat et færdselsforbud fra 15. marts til 1. juli.

Desuden henstilles der (i medfør af Naturbeskyttelsesloven) til, at der i samme periode ikke færdes mennesker på Mejlhoved Odde (Drejø) og Kalveodde (Skarø).

På lokaliteterne er der henholdsvis opstillet skilte med adgang forbudt og henstillingsskilte, som opfordrer til ikke at færdes på området i ynglesæsonen.

Sejlads med vandscootere og lignende er forbudt

Sejlads med vandscootere og lignende er generelt forbudt i de danske farvande (jf. bekendtgørelse nr. 1315 om regulering af sejlads med vandscootere mv. af 20. november 2006). Kommunalbestyrelsen (tidligere amtet) kan give tilladelse til, at der udlægges særlige vandscooterbaner uden for de internationalt beskyttede naturområder. Der er ikke givet tilladelse til sejlads med vandscootere og lignende i farvandene omkring Fyn.

Vandscootere og lignende er problematiske på grund af støj og høje hastigheder i forhold til f.eks. naturinteresser, badestrande og beboelse tæt på havet som ved Svendborg Sund eller resten af Det Sydfynske Øhav.

Strategi og indsats

Byrådet ønsker, at der skal være gode muligheder for offentlighedens adgang til kysten og naturen. Samtidig ønsker Byrådet, at adgang og anden rekreativ udnyttelse af naturen skal ske på et for naturen bæredygtigt grundlag.

Svendborg Kommune vil derfor lægge vægt på, at udbygning af adgangen til kystområderne og havet sker i sammenhæng med en indsats for at sikre naturværdierne. En udbygning af friluftslivet i Det Sydfynske Øhav i nogle områder kan derfor samtidig forde yderligere regulering af adgangen i andre områder.

Byrådet ønsker at så mange som muligt har gælde af kommunens unikke beliggenhed ved vandet. Byrådet vil derfor så vidt det er muligt forbeholde kommunens kystvande til rekreative anvendelser, der ikke er til væsentlig ulempe for andre eller for naturværdierne i kystområderne.

Retningslinjer

Lovgrundlag

Retningslinjer for anvendelse af vandløb, søer og kystvande er fastsat i medfør af [Planlovens § 11 a. stk. 1 nr. 17](#).

Støjende fritidsaktiviteter i kystområder

- Ved ønsker om udlæg af arealer til støjende rekreative formål, som for eksempel vandscootere og jetski, skal varetagelsen af støjbeskyttelseshensyn, såvel i forhold til boliger som i forhold til andre rekreative aktiviteter m.v. samt varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresser tillægges afgørende betydning ved afvejningen af interesser.